

Johdatus signaaleihin, matematiikan osuus

Harjoitus 3.

1. Olkoon

$$\begin{aligned}x &= (\dots, 0, 1, -2, 3, 4, 7, 0, \dots) \\y &= (\dots, 0, 2, 5, -3, 1, 4, 8, 0, \dots)\end{aligned}$$

a) Laske $x * y$ (konvoluutio)

b) Olkoon

$$\begin{aligned}p(z) &= 1 - 2z + 3z^2 + 4z^3 + 7z^4 \\q(z) &= 2 + 5z - 3z^3 + z^3 + 4z^4 + 8z^5\end{aligned}$$

Laske pq .

2. Seuraavassa tarkastellaan suotimia $y_n = \sum_{k=0}^N h_k x_{n-k}$ ja taajuusvaste-funktiota

$$H(\omega) = \sum_{k=0}^N h_k e^{-i\omega k} = |H(\omega)| e^{i\varphi(\omega)}$$

missä $|H(\omega)|$ on suotimen vahvistus ja φ vaihe. Sanotaan, että suodin on

a) symmetrinen, jos

$$h_k = h_{N-k}, \quad 0 \leq k \leq N$$

b) antisymmetrinen, jos

$$h_k = -h_{N-k}, \quad 0 \leq k \leq N$$

Mikä on symmetrisen suotimen vaihe jos $N = 8$.

3. Olkoon

$$h_k = \begin{cases} \frac{1}{2}, & k = 0, 1 \\ 0, & \text{muulloin} \end{cases}$$

Siis $y_n = h_0 x_n + h_1 x_{n-1}$ eli $y = h * x$. Olkoon $z = h * h * h * h * x$. Esitä z muodossa $z = m * x$. Mikä on m :n vaihesiirtofunktio $M(\omega)$ ja mikä yhteys sillä on $H(\omega)$:n kanssa?

4. Tutustu MATLABin komentoon `freqz` ja tutki sen avulla seuraavien suotimien vahvistusta ja vaihetta:

a) $y_n = \frac{1}{3}x_n + \frac{1}{3}x_{n-1} + \frac{1}{3}x_{n-2}$

b) $y_n = \frac{1}{4}x_n - \frac{1}{2}x_{n-1} + \frac{1}{4}x_{n-2}$

c) symmetrinen suodin, $N = 5$

d) antisymmetrinen suodin, $N = 6$

e) pohdi saiko ylläolevissa tapauksissa yli- vai alipäästösuotimen, vai ei kumpaakaan

f) valitse kertoimet satunnaisesti